ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Διαμόρφωση και Εφαρμογή Δημόσιων Πολιτικών σε ένα Μεταβαλλόμενο Διεθνές, Ευρωπαϊκό και Εθνικό Περιβάλλον

Δρ. Μιχάλης Χρηστάκης

Γενικός Γραμματέας του Δήμου Αμαρουσίου Αττικής

Ειδικός Επιστήμονας του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης

Email: mchris@maroussi.gr

Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 213-2038304/305

1η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Έννοια και Χαρακτηριστικά Δημόσιας Πολιτικής

ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ είναι η επιστήμη που εστιάζει και αναλύει:

- συγκεκριμένους πολιτειακούς, πολιτικούς και κυβερνητικούς θεσμούς και διαδικασίες (π.χ. Πολιτικά συστήματα, πολιτικά κόμματα)
- συγκεκριμένη πολιτική συμπεριφορά (π.χ. κοινή γνώμη, εκλογές)
- Διεθνείς Πολιτικούς Θεσμούς (π.χ. Διεθνή Οργανισμοί, Ευρωπαϊκή Ένωση)

ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η Δημόσια Πολιτική (Public Policy):

Ορίζεται ως η διαχείρηση ενός θέματος που εντάσσεται στην ημερήσια διάταξη των αρμοδιοτήτων της δημόσιας εξουσίας.

Καθορίζεται ως ένα σύστημα από σχέδια δράσης, κανονιστικά μέτρα, νόμους και προτεραιότητες χρηματοδότησης σχετικά με ένα συγκεκριμένο θέμα που εκδίδεται από μια κυβερνητική οντότητα ή εκπροσώπους της και απευθύνεται σε συγκεκριμένες ομάδες συμφερόντων (π.χ. Κοινωνικές, Επιχειρηματικές, Οικονομικές κ.τ.λ.)

Ενσωματώνεται στο σύνταγμα, τις νομοθετικές πράξεις και τις δικαστικές αποφάσεις για ζητήματα δημόσιας πολιτικής.

Τις τελευταίες δεκαετίες επιχειρείται μια προσπάθεια εξορθολογισμού του τρόπου άσκησης των Δημόσιων Πολιτικών με τη θέσπιση συνεκτικών στόχων και την επιλογή των κατάλληλων μέσων επίτευξης των στόχων αυτών.

Στο πλαίσιο αυτό ο εξορθολογισμός των Δημόσιων Πολιτικών επιτυγχάνεται μέσω:

- Της συλλογής αντικειμενικών πληροφοριών
- Της στρατηγικής στόχευσης
- Του ευέλικτου σχεδιασμού

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

- Αναπτύσσεται από επίσημους φορείς εξουσίας
- Σκόπιμη δράση και όχι τυχαία συμπεριφορά
- Αποτελείται από μια σειρά ενεργειών
- Προκύπτει από αιτήματα πολιτικής
- Αφορά αυτό που οι φορείς κάνουν και όχι αυτό που διακηρύσσουν ότι θα κάνουν
- Θετική ή αποφατική μορφή
- Εμπεριέχει το στοιχείο του εξαναγκασμού

Κοινωνικές Υποδομές (Social Iinfrastructures)

Επιστημονικά Στοιχεία (Scientific Evidence)

Πολιτική Βούληση (Political Will)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Διανεμητικές: είναι η Ανακατανομή πλούτου μεταξύ Κέντρου και Περιφέρειας (π.χ. Υποστήριξη Ασφαλιστικών Ταμείων).

Αναδιανεμητικές: είναι η διαφοροποίηση φορολογίας ανάμεσα σε Αγροτικό και Αστικό πληθυσμό (π.χ. Ενίσχυση ή απαλλαγή χαμηλών εισοδηματικών ομάδων).

Ρυθμιστικές: είναι οι κανόνες που θέτουν περιορισμούς και όρια στη συμπεριφορά ατόμων και ομάδων (π.χ. θέσπιση του Κ.Ο.Κ.).

Αυτορυθμιστικές: είναι ο έλεγχος που ασκείται κατά κανόνα από την ίδια τη ρυθμιζόμενη ομάδα (η πολιτική του Δ.Σ.Α. για τον έλεγχο των καταχρηστικών αμοιβών των δικηγόρων).

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΕΣ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ

Ουσιαστικές: είναι οι δραστηριότητες της πολιτείας που διανέμουν άμεσα κόστη και οφέλη στους πολίτες,(π.χ. κατασκευή αυτοκινητοδρόμων, Νοσοκομεία, Πανεπιστήμια).
Διαδικαστικές: οι οποίες ορίζουν πώς πρόκειται να γίνει κάτι ή ποιος πρόκειται να αναλάβει δράση ή στις αρχές που διέπουν μια πολιτική, (π.χ. κανόνες λειτουργίας Κ.Ε.Π., Έλεγχος Κ.Τ.Ε.Ο.).

ΥΛΙΚΕΣ & ΣΥΜΒΟΛΙΚΕΣ

Υλικές: οι οποίες προσφέρουν υλικούς πόρους ή ουσιαστική δύναμη στους ωφελούμενους, (π.χ. ανέγερση νοσοκομείων).
Συμβολικές: έχουν μικρή πραγματική υλική επίπτωση στους ανθρώπους και τους θεσμούς, αλλά απηχούν τις βαθύτερες αξίες της κοινωνίας ή και του πολιτικού συστήματος, (π.χ. Χάρτες για τα Δικαιώματα του Πολίτη σε ορισμένους φορείς).

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Δρ. Μιχάλης Χρηστάκης
Γενικός Γραμματέας του Δήμου Αμαρουσίου Αττικής
Ειδικός Επιστήμονας του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης

Email: mchris@maroussi.gr
Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 213-2038304/305